

แนวทางการสร้างความสำเร็จในการระดมทุนเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียน
ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

Guidelines for Creating Success in Fundraising for Small School
Education Under Bueng Kan Primary Educational
Service Area Office

วิรากร ภูมิพูน, พัชรินทร์ ชมภูวิเศษ และสุชาดา บุปผา

Wirakorn Phoomphuen, Patcharin Chompuwiset and Suchada Bubpha

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

Faculty of Education, Udon Thani Rajabhat University

Corresponding Author, E-mail: wirakorn.am@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการสร้างความสำเร็จในการระดมทุนเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก 2) ออกแบบแนวทางการสร้างความสำเร็จในการระดมทุนเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก และ 3) ประเมินแนวทางการสร้างความสำเร็จในการระดมทุนเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 261 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบตอบสนองคู่ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแจกแจงความถี่ ร้อยละ และการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการสร้างความสำเร็จในการระดมทุนเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากค่ามากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนการระดมทุน 2) ด้านการนำแผนสู่การปฏิบัติและการประชาสัมพันธ์ 3) ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในการระดมทุน 4) ด้านการกำกับติดตาม การดำเนินงานการระดมทุนตามแผน และ 5) ด้านการทำความเข้าใจภาพรวมและกำหนดประเด็นในการระดมทุน

2. การออกแบบและประเมินแนวทางการสร้างความสำเร็จในการระดมทุนเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบของการระดมทุน 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การทำความเข้าใจภาพรวมและกำหนดประเด็นในการระดมทุน 2) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในการระดมทุน 3) การวางแผนการระดมทุน 4) การนำแผนสู่การปฏิบัติและการประชาสัมพันธ์ 5) การกำกับติดตาม การดำเนินงานการ

ได้รับบทความ: 10 มิถุนายน 2568; แก้ไขบทความ: 17 กรกฎาคม 2568; ตอบรับตีพิมพ์: 21 กรกฎาคม 2568

Received: June 10, 2025; Revised: July 17, 2025; Accepted: July 21, 2025

ระดมทุนตามแผน ในด้านความเหมาะสมและด้านความเป็นไปได้ พบว่า ผลการประเมินด้านความเหมาะสมและค่าเฉลี่ยการประเมินความเป็นไปได้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การระดมทุนเพื่อการศึกษา, โรงเรียนขนาดเล็ก, ความต้องการจำเป็น

Abstract

This research aimed: 1) to study the current conditions, desired conditions, and needs for creating success in educational fundraising for small schools, 2) to design guidelines for achieving success in educational fundraising for small schools, and 3) to evaluate the proposed guidelines for successful educational fundraising in small schools. The sample consisted of 261 school administrators and teachers. The research instrument used was a paired-response questionnaire. Data were analyzed using mean, standard deviation, frequency, percentage, and needs analysis.

The research results found that:

1. The current and desired conditions for achieving success in educational fundraising for small schools were at the overall highest level. The aspects ranked from highest to lowest were: 1) fundraising planning, 2) implementation of plans and public relations, 3) leadership of school administrators in fundraising, 4) monitoring and supervising the implementation of fundraising plans, and 5) understanding the overall context and identifying fundraising issues.

2. Regarding the design and evaluation of guidelines for successful educational fundraising in small schools, the researcher synthesized five key components: 1) understanding the overall context and identifying fundraising issues, 2) leadership of school administrators in fundraising, 3) fundraising planning, 4) implementation of plans and public relations, and 5) monitoring and supervising the implementation of fundraising plans. The evaluation of appropriateness and feasibility of the guidelines revealed that the overall results were at the highest level.

Keywords: Educational Fundraising, Small Schools, Essential Needs

1. บทนำ

ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติให้ประชาชนทุกคนมีสิทธิได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2560) นโยบายดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของรัฐบาลในการจัดการศึกษาที่เสมอภาคและยั่งยืน อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติ โรงเรียนจำนวนมาก โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กในเขตชนบท ยังคงประสบปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากรที่จำกัดทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และโครงสร้างพื้นฐาน ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน และคุณภาพของผู้เรียน (กนกอร ยศไพบุลย์, 2546; บุญส่ง จอมหงษ์, 2563)

จากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ณ วันที่ 25 มิถุนายน 2564 พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กที่มีนักเรียนต่ำกว่า 120 คน มีจำนวนมากถึง 14,958 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 50.56 ของโรงเรียนทั้งหมดในสังกัด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564) ซึ่งสะท้อนถึงแนวโน้มของจำนวนเด็กในวัยเรียนที่ลดลง และความนิยมของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่หรือในเมือง ส่งผลให้โรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวนนักเรียนลดลงอย่างต่อเนื่อง จนส่งผลต่อการจัดสรรงบประมาณและโอกาสในการพัฒนา

โรงเรียนขนาดเล็กหลายแห่งประสบปัญหาการขาดแคลนผู้บริหาร ครู วัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอน และเทคโนโลยีทางการศึกษา ทำให้ไม่สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพเช่นเดียวกับโรงเรียนขนาดใหญ่ แม้จะได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐ แต่ด้วยจำนวนผู้เรียนที่น้อยทำให้รายได้ต่อโรงเรียนไม่เพียงพอ ส่งผลให้การบริหารจัดการทรัพยากรยังคงมีข้อจำกัด และอาจไม่สามารถบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ตามที่ตั้งไว้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564)

อย่างไรก็ตาม มีโรงเรียนจำนวนหนึ่งที่สามารถระดมทรัพยากรจากภายนอกองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร คณะครู ผู้ปกครอง ชุมชน ภาคเอกชน และองค์กรสนับสนุนต่าง ๆ ทั้งในรูปแบบของเงินทุน สิ่งของ และทรัพยากรอื่น ๆ ซึ่งช่วยให้โรงเรียนสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพมากขึ้น สะท้อนถึงบทบาทสำคัญของผู้นำทางการศึกษาในการประสานความร่วมมือและขับเคลื่อนการระดมทุนให้เกิดผลเป็นรูปธรรม (พิณสุตา สิริธรรังศรี, 2559)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษา แนวทางการสร้างความสำเร็จในการระดมทุนเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการจำเป็น และพัฒนาแนวทางที่นำไปสู่แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) อันจะส่งผลให้โรงเรียนขนาดเล็กสามารถยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาได้อย่างยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการสร้างความสำเร็จในการระดมทุนเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

2. เพื่อออกแบบแนวทางการสร้างความสำเร็จในการระดมทุนเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

3. เพื่อประเมินแนวทางการสร้างความสำเร็จในการระดมทุนเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 รูปแบบการวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methodology) ที่มุ่งศึกษาแนวทางการสร้างความสำเร็จในการระดมทุนเพื่อการศึกษา ซึ่งศึกษากับโรงเรียนที่มีขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับต่อไปนี้ ระยะเวลาที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการสร้างความสำเร็จในการระดมทุนเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ระยะเวลาที่ 2 ออกแบบแนวทางการสร้างความสำเร็จในการระดมทุนเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ระยะเวลาที่ 3 การประเมินแนวทางการสร้างความสำเร็จในการระดมทุนเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

3.2 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 816 คน และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตาราง เครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 261 คน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบบตอบสนองคู่ (Dual Response Questionnaire) จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน มีรายละเอียดดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับการสร้างความสำเร็จในการระดมทุนเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสร้างความสำเร็จในการระดมทุนเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานีถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานศึกษาในสังกัด

2. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานีถึงผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

3. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์และลิงก์แบบสอบถามออนไลน์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการทำวิจัย ไปยังโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายผ่านทางระบบสนับสนุนการบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าสถิติ ได้แก่ หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ใช้เทคนิค $PNI_{modified}$

4. สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการสร้างความสำเร็จในการระดมทุนเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ส่วน 1) การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ 3) การวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการจำเป็น ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 79.31 ส่วนใหญ่เป็นตำแหน่งครู จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 62.25 มีประสบการณ์ทำงานอยู่ระหว่าง ไม่เกิน 5 ปี จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 36.78

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การสร้างความสำเร็จในการระดมทุนเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก 5 ด้าน คือ 1) ด้านการทำความเข้าใจภาพรวมและกำหนดประเด็นในการระดมทุน 2) ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในการระดมทุน 3) ด้านการวางแผนการระดมทุน 4) ด้านการนำแผนสู่การปฏิบัติและการประชาสัมพันธ์ 5) ด้านการกำกับติดตาม การดำเนินงานการระดมทุนตามแผน แสดงผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการสร้างความสำเร็จในการระดมทุนเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก

การสร้างความสำเร็จในการ ระดมทุนเพื่อการศึกษา สำหรับโรงเรียน ขนาดเล็ก	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึง ประสงค์			ความ ต้องการ จำเป็น (PNI)	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล		
1. การทำความเข้าใจภาพรวม และกำหนดประเด็นในการ ระดมทุน	3.46	0.36	ปาน กลาง	4.59	0.47	มาก ที่สุด	0.327	5
2. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาในการระดมทุน	3.44	0.34	ปาน กลาง	4.68	0.48	มาก ที่สุด	0.360	3
3. การวางแผนการระดมทุน	3.42	0.36	ปาน กลาง	4.71	0.45	มาก ที่สุด	0.377	1
4. การนำแผนสู่การปฏิบัติ และการประชาสัมพันธ์	3.46	0.48	ปาน กลาง	4.73	0.46	มาก ที่สุด	0.367	2
5. การกำกับติดตาม การ ดำเนินงานการระดมทุนตามแผน	3.52	0.41	มาก	4.74	0.46	มาก ที่สุด	0.347	4
โดยรวม	3.46	0.04	ปาน กลาง	4.69	0.06	มาก ที่สุด		

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของการสร้างความสำเร็จในการระดมทุนเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยรวม มีสภาพอยู่ปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 4 ข้อ และอยู่ในระดับมาก จำนวน 1 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการกำกับติดตาม การดำเนินงานการระดมทุนตามแผนด้านการนำแผนสู่การปฏิบัติและการประชาสัมพันธ์ และด้านการทำความเข้าใจภาพรวม และกำหนดประเด็นในการระดมทุน ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของการสร้างความสำเร็จในการระดมทุนเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยรวม ค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ด้านการกำกับติดตาม การดำเนินงานการระดมทุนตามแผนอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการนำแผนสู่การปฏิบัติและการประชาสัมพันธ์ และด้านการวางแผนการระดมทุน ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ลำดับความต้องการจำเป็นของการสร้างความสำเร็จในการระดมทุนเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยรวม สามารถเรียงลำดับความต้องการจำเป็น 3 อันดับแรกได้ดังนี้ ด้านการวางแผนการระดมทุน ด้านการนำแผนสู่การปฏิบัติและการประชาสัมพันธ์ และภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในการระดมทุน ตามลำดับ

การประเมินแนวทางการสร้างความสำเร็จในการระดมทุนเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผู้วิจัยได้นำแนวทางการสร้างความสำเร็จในการระดมทุนเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ประเมินด้านความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ในแต่ละองค์ประกอบ ผลที่ได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการประเมินด้านความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ในภาพรวม แนวทางการสร้างความสำเร็จในการระดมทุนเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

แนวทางการสร้างความสำเร็จในการระดมทุนเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการทำความเข้าใจภาพรวมและกำหนดประเด็นในการระดมทุน	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2. ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในการระดมทุน	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
3. ด้านการวางแผนการระดมทุน	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
4. ด้านการนำแผนสู่การปฏิบัติและการประชาสัมพันธ์	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
5. ด้านการกำกับติดตาม การดำเนินงานการระดมทุนตามแผน	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด

จากตาราง 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยการประเมินด้านความเหมาะสมของแนวทางการสร้างความสำเร็จในการระดมทุนเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด และค่าเฉลี่ยการประเมิน

ด้านความเป็นไปได้ของทางการสร้างความสำเร็จในการระดมทุนเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

5. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาแนวทางการสร้างความสำเร็จในการระดมทุนเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลตามกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

5.1 สภาพที่พึงประสงค์ของการสร้างความสำเร็จในการระดมทุนเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 5 ด้าน ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าในแต่ละด้านอยู่ในเกณฑ์ที่เท่าเทียมกันคืออยู่ในเกณฑ์ที่มากที่สุด และสอดคล้องกับ บุญส่ง จอมหงษ์ (2563) ได้ศึกษาการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่าการระดมทุน หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการ การวางแผน และดำเนินการตามแผนของสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ด้วยการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และเป็นปัจจัยอีกอย่างในการพัฒนาโรงเรียนให้มีความก้าวหน้า พัฒนาสภาพสิ่งแวดล้อมบริบทของโรงเรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน องค์กรในพื้นที่ในการดำเนินงานของโรงเรียน

5.2 สภาพปัจจุบันของการระดมทุนเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษาในแต่ละแห่งจะมีบริบทที่แตกต่างกันออกไปชุมชนแต่ละแห่งแต่ละที่จะไม่เหมือนกัน เช่น บางแห่งคนส่วนใหญ่เป็นคนที่ย้ายถิ่นฐานเข้ามาอยู่ บางชุมชนก็เป็นคนในถิ่นอยู่แล้ว ดังนั้นสถานศึกษาจึงต้องศึกษาบริบทของแต่ละชุมชน เพื่อจะได้พัฒนาไปในทางที่เป็นไปได้มากที่สุด สะท้อนถึงบทบาทของ ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนการระดมทุน การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน การสื่อสารประชาสัมพันธ์ การวางแผนและบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษาอย่างเหมาะสม เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การระดมทุนเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของวันวิภา ทำประโยชน์ (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

5.3 การออกแบบและประเมินแนวทางการสร้างความสำเร็จในการระดมทุนเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บึงกาฬ ผู้วิจัยจึงได้นำมาสังเคราะห์องค์ประกอบของการระดมทุน 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การทำความเข้าใจภาพรวมและกำหนดประเด็นในการระดมทุน 2) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในการระดมทุน 3) การวางแผนการระดมทุน 4) การนำแผนสู่การปฏิบัติและการประชาสัมพันธ์ 5) การกำกับติดตาม การดำเนินงานการระดมทุนตามแผน ในด้านความเหมาะสมและด้านความเป็นไปได้ พบว่า ผลการประเมินด้านความเหมาะสมของแนวทางการสร้างความสำเร็จในการระดมทุนเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และค่าเฉลี่ยการประเมินความเป็นไปได้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งได้สอดคล้องกับ เบิร์กลีย์ (เบิร์กิลีย์, 1980, อ้างถึงใน ญัฐธัญญา รัตนประทุม, 2564) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การวางแผนระดมทุนที่ดีเป็นผลมาจากการวิจัยที่ดี การวิจัยในที่นี้หมายถึง การระบุเป้าหมายและความต้องการของหน่วยงานทั้งปัจจุบันและอนาคตและแหล่งทุนที่จะสนับสนุนเป้าหมายเหล่านี้ การวางแผนเป็นกระบวนการที่ต้องพึ่งพาซึ่งกันและกัน เป้าหมายของการพัฒนาหน่วยงานสามารถกำหนดได้ชัดเจนได้จากการวางแผนระยะสั้นและระยะยาว ภาวะผู้นำและแหล่งทุนที่คาดว่าจะให้การสนับสนุน การวางแผนที่ดีขึ้นอยู่กับการวิเคราะห์ความสามารถของหน่วยงานที่จะดึงดูดผู้นำ ศักยภาพของผู้นำ ความคาดหวังที่จะได้รับความสนใจจากผู้บริจาคและแหล่งเงินทุนสนับสนุนการวางแผนเพื่อระดมทุนนั้น ผู้ที่รับผิดชอบในการวางแผนจะต้องพิจารณาองค์ประกอบพื้นฐานต่อไปนี้ให้ครบถ้วน เพื่อให้แผนการระดมทุนนำไปสู่ความสำเร็จของการระดมทุนตามที่ตั้งเป้าหมายไว้

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. จัดทำแผนยุทธศาสตร์การระดมทุนของโรงเรียนให้สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น ผู้บริหารควรเป็นผู้นำในการกำหนดทิศทางการระดมทุน โดยจัดทำแผนยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน มีเป้าหมายและวิธีการระดมทุนที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนและชุมชน สอดคล้องกับพันธกิจของสถานศึกษา และเน้นความโปร่งใส ตรวจสอบได้
2. สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคีทุกภาคส่วน ผู้บริหารควรส่งเสริมความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมกับชุมชน ผู้ปกครอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน

และศิษย์เก่า เพื่อสร้างเครือข่ายสนับสนุนทางทรัพยากรอย่างหลากหลาย ทั้งในรูปแบบเงิน สิ่งของ และบริการ

3. พัฒนาภาวะผู้นำและสมรรถนะด้านการบริหารจัดการทรัพยากร ผู้บริหารต้องมีทักษะในการบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงความสามารถในการประชาสัมพันธ์ การเจรจาต่อรอง การระดมแหล่งทุน และการบริหารความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งสามารถพัฒนาได้ผ่านการอบรมหรือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับโรงเรียนต้นแบบ

6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างความสำเร็จในการระดมทุนเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก

2. ควรมีการวิจัยปฏิบัติการเพื่อนำแนวทางการสร้างความสำเร็จในการระดมทุนเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กนี้ไปทดลองใช้กับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ เพื่อเป็นการศึกษาความเป็นไปได้ และศึกษาว่าแนวทางการสร้างความสำเร็จในการระดมทุนเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กนี้มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด

3. ควรมีการวิจัยเพื่อสร้างหรือพัฒนาแนวทางการสร้างความสำเร็จในการระดมทุนเพื่อการศึกษาที่มีขนาดต่างกัน เพื่อให้ได้แนวทางการระดมทุนเพื่อการศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทด้านขนาดของสถานศึกษา

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

1. การระดมทุนเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กจากการวิจัยพบว่า โรงเรียนขนาดเล็กสามารถยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาได้ หากมีการระดมทุนอย่างมีระบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีการออกแบบแนวทางที่ชัดเจน ครอบคลุมทั้งกระบวนการวางแผน การดำเนินงาน และการติดตามประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Brakeley (1980) และ Steers, Ungson, & Mowday (1985) ที่เน้นการจัดการเชิงกลยุทธ์และการบริหารทรัพยากรเพื่อความสำเร็จขององค์กรการศึกษา

2. แนวทางการระดมทุนต้องอิงบริบทพื้นที่และการมีส่วนร่วมแนวทางที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ทั้งผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรภายนอก โดยต้องอิงจากบริบทของพื้นที่ สภาพแวดล้อมทางสังคมและเศรษฐกิจของท้องถิ่น การมีภาวะผู้นำที่สร้างแรงจูงใจและเชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่าย จึงเป็นปัจจัยสำคัญยิ่ง

3. ความต้องการจำเป็นที่สำคัญคือด้านการวางแผนและนำแผนสู่การปฏิบัติ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าความต้องการจำเป็นสูงสุดอยู่ที่ด้านการวางแผนการระดมทุนและ

การนำแผนสู่การปฏิบัติและการประชาสัมพันธ์ ซึ่งต้องมีการกำหนดเป้าหมาย วางงบประมาณ จัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน รวมถึงการสื่อสารที่สร้างความเข้าใจแก่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง

4. การประเมินแนวทางควบคู่กับการนำไปใช้จริงแนวทางที่ได้รับการพัฒนา จะต้องผ่านการประเมินทั้งในด้านความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ปฏิบัติงานจริง ซึ่งการออกแบบที่ผ่านการประเมินจะช่วยให้สามารถปรับใช้ได้จริงในโรงเรียนขนาดเล็กอย่างยั่งยืน

ภาพที่ 1 แผนภาพการสร้างความสำเร็จในการระดมทุนเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

เอกสารอ้างอิง

- กนกอร ยศไพบูลย์. (2546). *ภาวะผู้นำทางการศึกษา*. ขอนแก่น: ภาควิชาการบริหาร
การศึกษาและคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ณัฐธินิชา รัตนประทุม. (2564). *การวิเคราะห์องค์ประกอบและแนวปฏิบัติความสำเร็จใน
การระดมทุนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
กรุงเทพมหานคร เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- บุญส่ง จอมหงส์. (2563). *การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย:
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.*

- พิณสุตา สิริธรรังศรี. (2559). *รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- วันวิภา ทำประโยชน์. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรีตราด*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). *แผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2560). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- Brakeley, A. G. (1980). *Tested Ways to Successful Fund Raising*. New York: AMACOM.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). *Educational and Psychological Measurement*. New York: Sage Publications.
- Steers, R. M., Ungson, G. R., & Mowday, R. T. (1985). *Managing effective rganizations: Anintrocuction*. Boston: Kent.